

ПРАВОСЛАВЕН ХРИСТИЯНИН

ВЕСТНИК ЗА ДУХОВНА ПРОСВЕТА
ИЗДАНИЕ НА СЛИВЕНСКА МИТРОПОЛИЯ

Брой 9
септември 2008, год. XVII

КАКВО ДА ДАДЕМ БОГУ

Боголюбиви братя и сестри,
Божията любов към човека е неизмерима. Тя се доказва от Божиите дела: Бог създаде човека, за да стане той съучастник в Неговата вечна слава и блаженство. Но човекът отвърна на Божията любов към самия него с непослушание, зла воля и омраза, поради което отпадна от Божествената благодат и от Божий син стана роб на дявола. Стана роб на греха, проклятието и смъртта. **Но Бог, Който е любов** (Иоан 4:8), и тогава не се отказа от Своето творение. Той **толкоз обикна света, че отдаде Своя Единороден Син, та всеки, който вярва в Него, да не погине, а да има живот вечен** (Иоан 3:16). Бог пожертва Сина Си за нас, Царят не пожали царския Си Син, за да спаси Своите слуги, Господарят на вселената предаде Едничкия Си Син на смърт, за да избави робите Си от смъртта... И то за какви слуги и роби - за слуги негодни (Лука 17:10), за роби непокорни, твърдоглавци и необрязани по сърце и уши (Деян, 7:51). Да, наистина колко прав е св. Исаак Сирин, когато пише, че *любовта, която има за виновник Бога, е като бликащ от земята извор. Нейните потоци никога не пресекват (понеже Бог е изворът на любовта) и онова, което подхранва тази любов, не се изчерпва.*

С какво ние да отвърнем на тази всесъвършена любов на Бога към нас? **Какво да въздадем Господу за всичките Му благодейния към нас?**

(Пс. 115:3).

Може би десетък от всичко, що придобиваме (Лука 18:12) или обилен курбан всяка година? Но Господ казва: Мои са всички зверове в гората, и добитъкът по хилядите планини... Ям ли Аз волско месо и пия ли козя кръв? (Пс. 49:10, 13).

Може би псалми, славословия и духовни песни (Кол. 3:16)? Но какво е всичко това от нашите нечисти уста, когато Той и у Ангелите Си съглежда недостатъци (Иов 4:18), и на светиите Си не доверява, и небесата са нечисти в Неговите очи (Иов 15:15).

Какво иска Господ от нас в замяна на Своята Отеческа любов и милосърдие към нас, Неговите

вечни длъжници? - Трудове и мъка, бдениа, глад и жажда, пост, студ, голота (2 Кор. 11:27)? Ала това са подвизи за свети и праведници, а ние сме грешни и немощни човеци и Сърцеведецът Бог, знаейки това, не очаква от нас такива големи дела.

Ето какво единствено иска от нас Бог, за да ни помилва и спаси - иска нашите грехове! Исканашите люти греховни язви и струпей, гнойни душевни рани и тежък товар от всякакви неправди и беззакония. Това Той го няма, а ние го имаме в пълно изобилие. И да не униваме, че греховете ни са много, защото **ако се покаем, Той прощава всички твои беззакония, изцелява всички твои недъзи** (Пс. 102:3). Да не се отчайваме, че нашите пороци са осквернили бялата кръщелна дреха на душата ни, защото Господ ни е обещал: Да бъдат греховете ви и като багрено - като сняг ще избеля; да бъдат червени и като пурпур - като вълна ще избеля (Ис. 1:18).

Бог иска само това от нас - да Му дадем Своите грехове! Това е нашият дар за Него и Той милостиво го приема като някое драгоценно съкровище, с което ние си купуваме Неговите жилища на Небесата...

Но ти ще попиташ: как да дам греховете си на Бога, Който е на Небесата и живее в непристъпна светлина, а аз съм човек тленен и съм толкова далеч от Него? Това щеше да бъде така, ако Бог не беше дал власт за прощаване на греховете на човеци. На кого? Той е дал тази Своя власт на апостолите и техните приемници в лицето на епископите и свещениците. Преди да се възнесе на Небето при Своя Отец, Христос казал на учениците Си: **Приемете Духа Светаго. На които простите греховете, тям ще се простят; на които задържите, ще се задържат** (Иоан 20:22-23). Това опрощаване на греховете става посредством тайнството Покаяние (или Изповед). Православният християнин трябва да се изповядва поне един път месечно, помнейки предупредителните думи на св. Василий Велики: Спотаиваният грях е една неизлечима болест на душата.

Бог иска от нас сърцето ни. **Синко, дай си мен сърцето и очите ти да гледат**

монте пътища (Притч. 23:26) - говори Божията премъдрост в разума на всеки човек и продължава: Сърцето на царя (разбирай под "цар" владеещия страстите си - б.м.) е в ръката на Господа, както потоците водни: Той го насочва, накъдето поиска (Притч. 21:1).

Братя и сестри,

Разказва се за блажени Йероним, че когато живял в Палестина и се подвизавал във Витлеемската пещера, дето се родил нашият Спасител, имал на Рождество Христово чудно видение. Явил му се Иисус Христос като Младенец и го запитал: "Йерониме, сега когато всички Ми подаряват по нещо, ти какво ще Ми дадеш?" "Добродетелите и молитвите си!" - отговорил блаженият Йероним. "Това добре, но какво друго още?" "Сърцето си, душата си и цял себе си!" "И това приемам, но Аз искам още нещо от тебе!" "Но какво друго мога да Ти поднеса, Господи?" - недоумявал подвижникът. **"Дай Ми греховете си!"**

Блажени Йероним съкрушено започнал да плаче. Той попитал през сълзи: "И за какво са Ти, Господи, греховете ми?" - **"Аз искам да ги взема върху Себе Си!"**

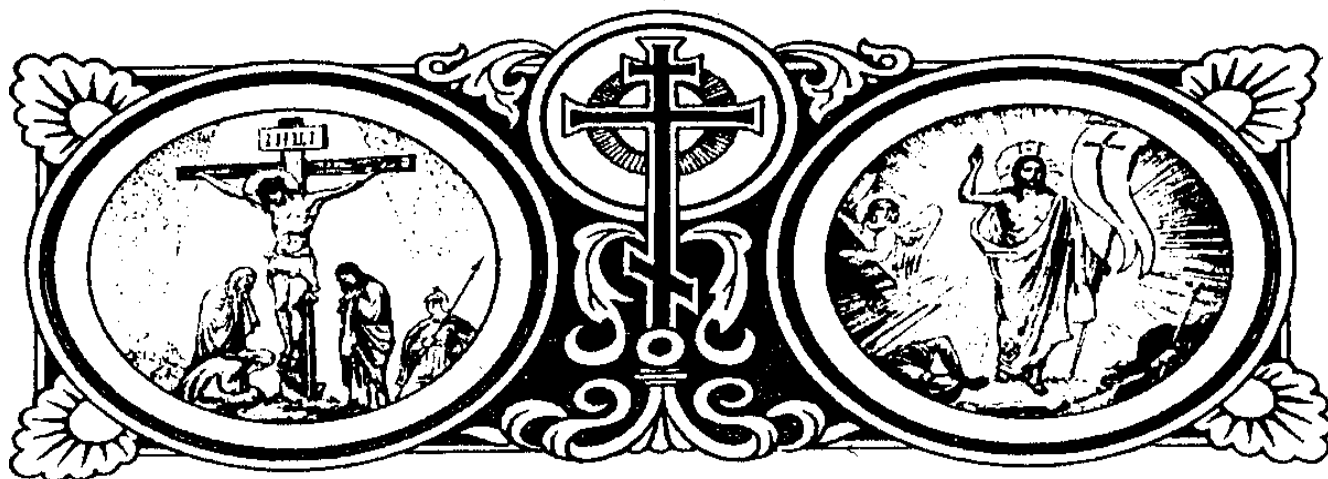
Чувате ли? - "Дай Ми греховете си!" Иисус Христос иска от нас нашите грехове. **Да Му ги дадем в светото Тайнство Изповед и Той ще ни ги опрости!**

Господи, даваме Ти всички наши грехове: преяждане, пьянство, тайноядство, празнословие, униние, леност, прекословие, оклеветяване, осъждане, небрежност, самолюбие, алчност, жестокосърдечие, неправда, сквернота, користолюбие, завист, гняв, паметозлобие, ненавист, лошота...

Царю Небесни, очисти ни от всяка сквернота!

Боже Отче, Ти отдаде Своя Единороден Син, за да не погинем, а да имаме живот вечен. Ние пък в замяна Ти даваме своите грехове, обещавайки, че повече никога няма да ги допускаме в душата и тялото си. Ти ни благослови, Ти ни помилуй и ни дарувай живот вечен! Амин.

Иван НИКОЛОВ

КРЪСТОВДЕН

Светата Православна Църква извършва поклонение на светия Кръст Господен четири пъти през годината: на третата неделя от Великия пост, наречена Кръстопклонна, на Велики петък, на 1 август, когато се изнася светият Кръст от храмовете и се правят литийни шествия по улиците на населените места всеки ден до празника Успение Богородично, и на 14 септември - Кръстовден, когато се извършва най-тържественото поклонение на Кръста Господен.

Празникът Въздвижение на светия и животворящ Кръст Господен е установен във връзка със следните свещени събития в историята на Христовата Църква:

1. Чудесното явяване на св. Кръст на император Константин Велики.
2. Намиране на Св. Кръст на Голгота от св. Елена.
3. Връщането на светия Кръст от персийски плен.

В началото на IV век Римската империя била управлявана от няколко съуправители, наречени още кесари. Максентий управлявал Рим. Той бил жесток и властолюбив тиранин. Римляните страдали много от тежкото иго и потърсили избавление и помощ от Константин, който управлявал териториите на днешните държави Англия, Франция и Испания. През октомври 312 г. Константин потеглил с войските си към Рим. Военната мощ на Максентий била по голяма и Константин търсел начини да го

победи. Той ненавиждал езическата религия, но още не бил и християнин. Под силното влияние на майка си Елена, която била ревностна християнка, Константин се обърнал с молитва към Бога да му помогне да победи Максентий. И чудото станало. На небето се появил огромен Кръст и над него надпис: "С това ще победиш." През настъпилата нощ Сам Господ Иисус Христос се

явил на сън на Константин и му казал да направи знаме, подобно на кръста, който видял на небето, и да начертае кръст на щитовете и шлемовете на войниците си. Войските на Максентий били разбити.

В памет на това събитие светата Православна Църква прославя божествената сила на Кръста Господен като оръжие на победата. Царица Елена и император Константин са причислени към светиите и са наречени равноапостолни, защото подобно на апостолите разпространявали ревностно християнската вяра. Света Елена се погрижила да се въздигнат църкви на местата, осветени от евангелските събития. При тази строителна дейност бил открит и Кръста, на който е бил разпнат Спасителят. Това станало в 326 година. Светият Кръст бил поставен в Иерусалимския храм "Възкресение Христово".

През 614 г. персийският цар Хозрой бил във война с Византия. Той превзел Иерусалим, разрушил църквите и отнесъл със себе си всички скъпоценности, които се намирили в тях. Между задигнатите светини бил и животворящия Господен Кръст.

Византийският император Ираклий успял да победи Хозрой, който скоро след това бил убит. Наследникът му сключил мир

с Ираклий и се задължил да върне пленниците и всичко, което баща му задигнал от Иерусалим. Така император Ираклий тържествено върнал Светия Кръст Господен в Иерусалим.

На всекиго от нас е отсъдено да носи кой по-лек, кой по-тежък кръст. Затова когато се празнува Въздвижението на животворящия Кръст Господен, Евангелието ни напомня думите на Спасителя за доброволно носене на нашия житейски кръст. Но какви са нашите кръстове? Много и разнообразни са техните съставни части. Трудовете, грижите за насъщния, изпитанията и бедствията, които всеки човек като член на семейството и обществото е принуден да понася, са част от житейския ни кръст. Небесното правосъдие е безпристрастно. Бог не иска страданието и смъртта на хората и за да ги спаси от това, изпрати семето на вярата и любовта, на правдата и братството. Плодовете на това семе могат да облекчат тежестта на житейския ни кръст, защото колкото и тежък да е той, носен по стъпките на Спасителя, ще се превърне в спасително оръдие за нас. В противен случай облекчение няма.

Ангел АНГЕЛОВ
богослов

П Р И З И В

Един от най-големите манастири в юго-източна България и в Сливенска епархия е манастирът "Св. Троица" край с. Устрем, Тополовградска община. Той води началото си от XVIII век. Днешните манастирски сгради са построени през 1792 - 1812 г., а храмът през 1836 г.

През 1952 г. в манастира е станал голям пожар, при който са изгорели северното и източното крило. Впоследствие по инициатива на Сливенска Митрополия и с участието на всички свещенослужители от Сливенска епархия със средства, набирани от дарения, е било възстановено северното крило. По обясними за онова време конюнктурни причини възстановяването на източното крило е спряно.

През тази година Сливенска Митропо-

лия започна възстановяването на източното крило, за което са необходими много средства, които се набират и от дарения.

С настоящия призив се обръщаме към църковните настоятелства, държавните и общинските институции и към православните християни да помогнат за възстановяването на тази древна света обител.

Банкова сметка:

IBAN-BG 93 STSA930000077844412

BIC-STSABGSF

**БАНКА "ДСК" АЕД клон Тополовград
Манастир "Св. Троица" с. Устрем.**

*Игумения монахиня ЕВФРОСИНИЯ,
монахиня СЕРАФИМА, монахиня ВИТАЛИЯ*

СЛИВЕНСКА МИТРОПОЛИЯ И ОСВОБОЖДЕНИЕТО

/130 г. от освобождението на България от турско робство/

Освободителната руско-турска война от 1877 - 1878 г. е едно от най-големите събития в нашата многовековна история. Тя беше справедлив завършек на едно велико дело, започнато от българските възрожденци и продължено от стотиците революционери, отдали живота си за свободата на България. За постигането на заветната цел - освобождение от духовно и политическо робство - не малки заслуги имат и църковните дейци.

С учредяването на българската Екзархия през 1870 г. Църквата става първата официална държавна институция в новата история на България. Определените епархийски центрове се превръщат в огнища за духовно и политическо възраждане на народа ни. Сливен като един от тях е дал значителен принос за постигането на тази заветна цел. В лицето на своя духовен водач Митрополит Серафим, на свещенство и на църковните дейци той се нарежда сред достойните и свещени места на българското Освобождение.

Тук искам да припомня за участието на трима сливенски духовници в събития, отдавна известни на сливенската общественост, но може би малко позабравени. За тях д-р Симеон Табаков е писал подробно в своята История на гр. Сливен, том II.

След потушаването на Априлското въстание турските жестокости придобиват нечувани размери. Сливен и околните села също тежко пострадали. Опожарил с. Бояджик, жестокият Шефкет паша се отправил към Сливен. Симеон Табаков пише, че Митрополит Серафим "за благо на гражданите се унижил да падне на колене пред Шефкета и да го моли за пощада". Владиката спасил от опожаряване и пет села, като отишъл в лагера на пашата, станал

† Митрополит Серафим

поръчител за верността на селата и успял след претърпени големи унижения да извоюва милост за много лица, които били невинни.

Априлското въстание е потушено, но отзвукът от него принуждава Великите сили да предприемат действия за освобождението на християнска България. Инициативата е на Русия. С царски манифест от 12 април 1877 г. тя обявява война на Турция. Започва една кървава, но спасителна за българския народ одисея. Както навсякъде, така и в Сливен положението на българите

Архимандрит Амфилохий

все повече и повече се влошавало. Турските управници, усещайки че краят на тяхното господство е настъпил, проявявали нечувани жестокости. Табаков пише, че с писмо до Екзарх Йосиф от 6 юни 1877 г. Митрополит Серафим моли Екзарха да се застъпи пред султана за българския народ. Ходил е при председателя на военния съвет Садък бей и със сълзи на очи го е молил за милост и състрадание.

Въпреки отчаяната съпротива на турците, краят на робството настъпил. На 4 януари 1878 г. в местността Харманите край Сливен Митрополит Серафим, цялото духовенство и множество народ посрещат освободителите. Известна е тържествената реч на Добри Чинтулов, останала шедьвър в българската историография.

На 24 януари 1878 година Митрополит Серафим изпраща нарочно писмо до княз Черказки и го моли да съдейства за освобождаването на българи от Сливенска епархия, заточени от турските власти по време на войната и преди нея в гр. Боло, Мала Азия. След подписването на Санстефанския мирен договор Митрополит Сера-

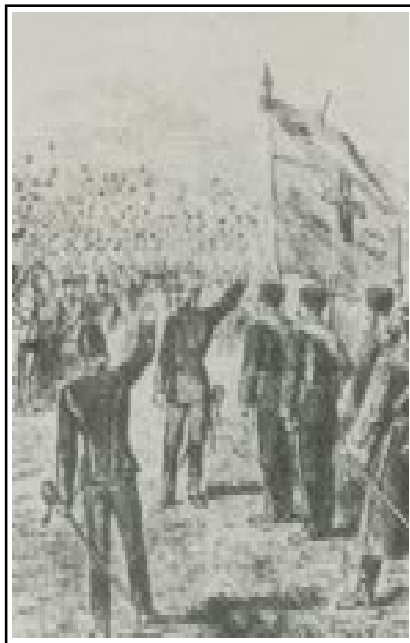
фим бил избран за първи кмет на Сливен. Той е и първият председател на Червения кръст в България, основан в Сливен през 1878 година.

Тези няколко шрихи от биографията на Митрополит Серафим са само една малка част от цялостната му църковно-патриотична и обществена дейност. Затова и признателната сливенска общественост през 2003 г., по повод 130-годишнината от учредяването на Сливенска Митрополия, му изгради бюст-паметник пред сградата на Митрополията.

За да бъде пълна информацията за ролята на Сливенската Митрополия през Освободителната война, трябва да отбележим и участието на Митрополит Гервасий в тези събития, въпреки че по това време той не бил в Сливен, но по-късно животът му е свързан трайно с града ни. Още повече че през настоящата година се навършват 170 години от неговото рождение. По време на тези паметни събития Гервасий е бил викарен епископ на Пловдивския Митрополит Панарет. Бил е и игумен на Араповския манастир и престоят му там е свързан най-вече с контактите му с Васил Левски и неговите съратници, които той радушно приемал и укривал. В биографичната справка за Митрополит Гервасий, публикувана в книгата "Българската православна църква от Освобождението до наше време", Соф. 1939 г., авторът протопрезвитер професор д-р Стефан Цанков пише: "През 1876 година митрополит Гервасий отказал да подпише предложението му документ от турското правителство, с който се изказвало задоволение от турското управление в България. А когато му било поднесено по същото време съставеното от Иван Евстатиев Гешов и Константин Калчев изложение до английския парламент срещу турските жестокости, за да подпише като български владика, той се прекръстил, призовал името Божие, взел перото и подписвайки изложението, казал: "Участта на народа е и моя участ." Достоинство поведение на достоен Архиерей!

Отразявайки участието на Църквата в съпротивителното движение и Освободителната война не може да не споменем името и на архимандрит Амфилохий, осветил Самарското знаме на българските опълченци. С кръст в ръка и сабя през рамо е придружавал опълчението от момента на

сформирането му до окончателния му триумф с победата на Шипка. Произхождал от сливенско патриотично свещеническо семейство. В града всички познавали дядото и братята на Амфилохий, които били свещеници. На него се приписват пророческите думи: "Туркия ке падне - 1876", които според Табаков открил в архивите на един от атонските манастири по времето, когато е пребивавал там. Захари Стоянов, като се удивлява на това откритие, отбелязва: "Гениалният съчинител да бе написал хиляди обемисти томове, не щеше да разгори тъй силно огъня в сърцето на българите, както е постигнал това само с

Бръчване на Самарското знаме

тези три думи." И продължава: "Животът и дейността на големия патриот и неуморим деец на Освобождението Амфилохий Михайлов го поставят в редиците на най-забележителните сливенци, които дават основание на първия губернатор на Сливен Иван Ст. Иванов, българин на руска служба, да заяви: "Аз не познавам по мъжествен град от Сливен."

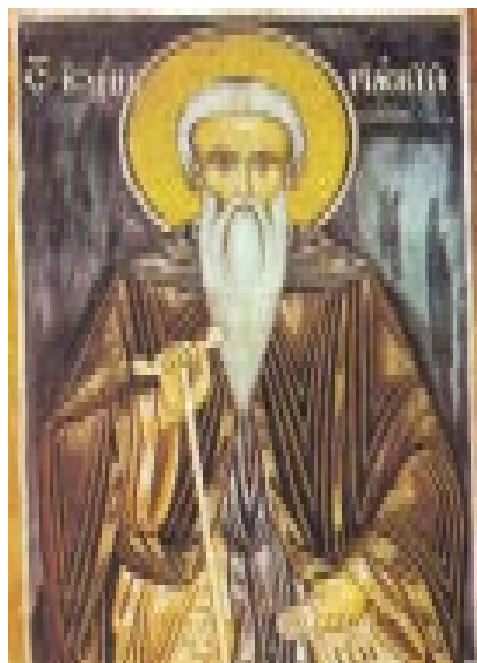
След войната следите на архимандрит Амфилохий се губят, което означава, че като истински Божи служител той е изпълнявал своите духовни obligations мирно и тихо. Умира през 1886 година.

Вълкан ЯНЕВ

Преп. Параскева - Петка Търновска /14 октомври/

Преп. Иван Рилски Чудотворец /19 октомври/

"ПРАВОСЛАВЕН ХРИСТИЯНИН" - издание на Сливенска Митрополия

Редакционен колектив:
Сливенски Митрополит ИОАНИКИЙ,
иконом Борис БЕРОВ, иконом Панайот
ЧАКЪРОВ, Вълкан ЯНЕВ.
Редактор Димитър ПЕТКОВ.

Адрес на редакцията: 8800 - Сливен
площад "Хаджи Димитър" 5
Сливенска Митрополия.
Телефон 62-56-21.

Банкова сметка 1000121215 - ДСК Сливен.

Предпечатната подготовка и печат ИК "ЖАЖДА" Сливен.

Търсете и ще намерите, хлопайте - и ще ви се отвори...

/Матей 7:7/

ПИТАЙТЕ - И ЩЕ ВИ СЕ ОТГОВОРИ

Искам да бъда кръстен, трябва ли това да стане на някой църковен празник или в определен ден от седмицата?

Когато нашият Господ Исус Христос изпратил апостолите си на проповед Той им казал: "Идете, научете всички народи, като ги кръщавате в името на Отца и Сина и Светаго Духа и като ги учите да пазят всичко що съм ви заповядал" (Мат. 28 : 19-20). Както тук, така и на останалите места в Свещ. Писание, където се говори за Кръщението, не се посочва определено време, в което то трябва да се извършва. Напротив - даже виждаме, че апостолите са кръщавали и през нощта! (Вж. Деян. 16 : 33). Наистина по-късно е съществувала традиция повярвалите (т. нар. "оглашени") да се готвят определено време за св. Кръщение и след това да бъдат кръщавани вкупом на големи празници като Богоявление или Вход Господен в Иерусалим ("Връбница"), заради което и в св. Литургия на тези дни се е пеело, а се пее и до днес: "Елици во Христа Крестистеся, во Христа облекостеся" (Всички, които в Христа се кръстихте, в Христа се облякохте). Но съществуването на този благочестив обичай ни най-малко не поставя ограничения за кръщаване в друго време, нещо повече - при изключителни обстоятелства (например опасност от смърт) кръщението може да не се извършва в храма и дори не от свещеник, а и от мирянин.

Явно е, че ако Бог "иска да се спасят всички човечи и да достигнат до познание на истината" (1 Тим. 2:4), то и неговата Църква всячески ще създава условия, а не препятствия за това като например Кръщението да е възможно само в определени дни. И тъй - не съществуват никакви канони, които да определят КОГА да се кръстим. Главното в случая е

душевното разположение: наличието на ВЯРА и желание за богоугоден живот. Сам Господ казва: "Който ПОВЯРВА и се кръсти, ще бъде спасен" (Марк. 16:16). И апостолите наставлявали така: "Покайте се и всеки от вас да се кръсти..." (Деян. 2:38); "Повярвай в Господа Исуса Христа и ще се спасиш..." (Деян. 16:31); "Кръщението... не е отмахване на плътската нечистота, а обещаване Богу добра съвест" (1 Петр. 3:21). Ако пък желаем да свържем раждането си за живот по Бога с някой празник, това не е лошо. Празникът сам по себе си няма да даде някаква по-голяма благодат на св. тайнство Кръщение, но ще съдейства настроението ни да е още по-празнично, а и така по-добре ще помним паметната дата на кръщаването си, а това е нашият ДУХОВЕН РОЖДЕН ДЕН.

От практическа гледна точка трябва да имаме предвид най-малко две неща:

Първо, че ако се кръщаваме на голям празник, в храма вероятно ще е оживено и шумно, което едва ли ще позволи да чуваме добре четените от свещеника молитви и самите ние да се съсредоточим за усърдна молитва.

Второ, ако сме намислили да отбележим това важно събитие с почерпка и трапеза за роднини и приятели, то трябва да обърнем внимание дали денят не е постен, в който ще е грешно да се черпим с месо, сладкиши или други блажни храни и алкохол.

Затова нека проявим благоразумна разсъдителност в избирането на деня на кръщението си или кръщението на децата си, за да не бъдем неприятно изненадани от някое от обстоятелствата, за които стана дума и така да се помрачи радостта ни от този ден - толкова важен не само за земното ни битие, но и за живота във вечността.

отец Павел ГЪРБОВ

Редакцията на "Православен християнин" най-сърдечно поздравява г-н АНГЕЛ АНГЕЛОВ от гр. Свети Влас, дългогодишен сътрудник на вестника, по случай рождения му ден - 21 септември, с пожелания за много здраве и дълголетие.

На многая лета, г-н АНГЕЛОВ!